

श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्था संचलित
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अस्थिव्यंग निवासी
विद्यालय,होटी, ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद या
निवासी अपंगांच्या विशेष शाळेस अनुदान तत्वावर
आणण्यास मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक- इडीडी-२००५/प्र.क्र.६८/सुधार-२
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- २३ मे २००६.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक-इडीडी
२००१/प्र.क्र.५०२/सुधार-२, दि. १९ जुलै २००३.
२) शासन आदेश, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक- इडीडी
२००२/अ/प्र.क्र.८४/सुधार-२, दि. २५ फेब्रुवारी २००४.
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक- इडीडी
२००३/प्र.क्र.३४०/भाग-३/सुधार-२, दि. १८ ऑगस्ट २००४.
४) आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांचे पत्र क्र.अकआ/प्र.३/श्रमिक/होटी/२००५-०५/१०२०,
दि. ४ जुलै २००५
५) सामाजिक न्याय अधिकारी, गट-अ, जि.प.उस्मानाबाद यांचे पत्र क्र.जिपउ/सकअ/अपंग/कावि/
२००५-०६/९५२, दि. १७ फेब्रुवारी २००६.

प्रस्तावना :- अपंगांसाठी कार्य करणा-या स्वयंसेवी संस्थांना मान्यता व अनुदान देण्याची योजना अस्तित्वात असून त्यामध्ये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. तसेच अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५ अमलात आलेला आहे. त्याप्रमाणे कायद्यातील तरतूदीनुसार अपंगांसाठी कार्य करणा-या प्रत्येक स्वयंसेवी संस्थेने आयुक्त, अपंग कल्याण तथा सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे संस्थेकडे नोंदणी करावयाची आहे. त्याप्रमाणे विविध संस्थांनी आयुक्तालयाकडे नोंदणी केलेली असून अपंगांसाठी विशेष शाळा / कार्यशाळा चालविल्या जात आहेत. अशा अनुज्ञाप्ती प्राप्त होऊन दोन वर्षे झालेल्या व तपासणी अंती "अ" व "ब" वर्गात असलेल्या अपंगांच्या विशेष शाळा / कर्मशाळांना अनुदान तत्वावर आणण्याबाबतचे धोरण शासन निर्णय, दि. १९ जुलै २००३ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

२. जिल्हा क्रियाशील अपंग संस्था, हिप्परगा (रवा), ता.लोहारा, जि. उस्मानाबाद या संस्थेस श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्था, होटी, ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद संचलित डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अस्थिव्यंग निवासी विद्यालय, हिप्परगा (रवा), ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद हे निवासी विद्यालय हस्तांतरित करण्यात आले आहे. त्याविरुद्ध श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्थेने पुन्हा सदर निवासी विद्यालय हस्तांतरित करण्याबाबत मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे याचिका दाखल केली होती. तसेच शासनाकडे अपीलही दाखल केले होते. त्यानुसार मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल केलेली याचिका मागे घेतल्यानंतरच संस्थेने दाखल केलेल्या अपीलावर निर्णय घेण्यात येईल असे संस्थेस कळविण्यात आले होते. त्यानुसार संस्थेने याचिका मागे घेतली. संस्थेने दाखल केलेल्या अपीलाच्या अनुषंगाने दि. २२.१.२००४ रोजी सुनावणी घेऊन सदरहू संस्थेस होटी, ता. तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद येथे सन २००४-०५ या शैक्षणिक वर्षापासून अस्थिव्यंग निवासी विद्यालय चालू करण्यास शासन आदेश, दि.२५.२.२००४ अन्वये परवानगी देण्यात आली होती. त्याप्रमाणे संस्थेने होटी, ता. तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद येथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अस्थिव्यंग निवासी विद्यालय सुरु केले. त्याकरिता संस्थेने

दि. १२.६.२००४ पासून अनुज्ञाप्ती प्राप्त करुन घेतली आहे. संस्थेचे प्रकरण हे जुने प्रकरण असून संस्थेने शाळेस अनुदान देण्याबाबत वेळोवेळी शासनाकडे मागणी केलेली आहे.

३. वरील परि.१ मध्ये नमूद करण्यात आल्यानुसार श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्थेमार्फत चालविले जाणारे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अस्थिव्यंग निवासी विद्यालय, होटी, ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद या अपंगांच्या निवासी विशेष शाळेस, संस्थेमार्फत चालविल्या जाणा-या पूर्वीच्या शाळेचा कालावधी व दि.१२.६.२००४ पासूनचा कालावधी विचारात घेऊन अनुदान तत्वावर आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्था, होटी, ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद या संस्थेमार्फत चालविले जाणारे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अस्थिव्यंग निवासी विद्यालय, होटी, ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद ही निवासी अपंगांची विशेष शाळा शासनाच्या सर्व अटी व शर्ती पूर्ण करीत असल्याने व तपासणीअंती "ब" वर्गात आलेली असल्याने त्यास सन २००६-०७ या शैक्षणिक वर्षापासून अनुदान तत्वावर आणण्यास शासन खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देत आहे :-

१) अपंगांच्या या निवासी विशेष शाळेस सन २००६-०७ या शैक्षणिक वर्षापासून नियमानुसार आणि आर्थिक क्षमतेनुसार अनुदान अनुज्ञेय राहिल.

२) सदरहू शाळेची आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांनी अनुज्ञाप्तीमध्ये निश्चित केलेली विद्यार्थी संख्या ५० एवढी राहिल. त्यामध्ये शासनाच्या मान्यतेशिवाय बदल करता येणार नाही.

३) अनुदान मान्यतेबाबतच्या विहीत अटी व शर्ती आणि कार्यपध्दतीची पूर्तता झालेली असल्याबाबतची खातरजमा आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांनी करुन घ्यावी.

४) सदरहू शाळेस शासन वेळोवेळी निश्चित करेल असे नियम, अटी व शर्ती लागू रहातील.

५) आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांनी सदर शाळेची मान्य संख्या विचारात घेऊन नव्याने निश्चित करण्यात आलेल्या आकृतीबंधानुसार देय असणा-या पदांवरील वेतन व भत्ते, वेतनेतर अनुदान, अनुज्ञेय होणारे परिपोषण अनुदान व इमारत भाडे यासाठी येणा-या खर्चाच्या तपशीलासह अनुदान उपलब्ध करुन देण्याकरिता पुरवणी मागणीचा आवश्यक तो प्रस्ताव तातडीने शासनास सादर करावा.

६) निधीच्या उपलब्धतेनंतर सदर शाळेस वरील अ.क्र.५ येथील बाबींसाठी नियमित अनुदान उपलब्ध करुन देण्याचे आदेश यथावकाश निर्गमित करण्यात येतील.

७) सदरहू शाळेस केंद्र शासन, स्थानिक संस्थांकडून किंवा इतर संस्थांकडून अनुदान मिळत आहे असे निदर्शनास आल्यास संस्थेस राज्य शासनाचे अनुदान मिळणार नाही.

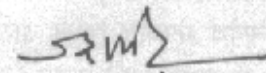
८) प्रस्तुत मंजूरीचे आदेश हे मा.उच्च न्यायालय खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल करण्यात आलेल्या याचिका क्र.१३५/२००० निकालाच्या अधीन रहातील.

९) शासनाने अपंग शाळांना अनुदान तत्वावर आणण्याकरिता वेळोवेळी विहीत केलेल्या अटी व शर्ती आणि कार्यपध्दतीचे पालन झालेले नाही असे आढळून आल्यास सदरहू संस्थेची मान्यता रद्द करण्यात येईल.

२. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या दि.११.५.२००६ अन्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. हा शासन निर्णय, शासनाच्या वेब साईटवर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २००६०५२३१६३०३२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज. न. राठोड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :-

आयुक्त, अपंग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक,समाजकल्याण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे,
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद उस्मानाबाद,
विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, लातूर,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) नागपूर,
जिल्हा कोषागार अधिकारी, उस्मानाबाद,
समाजकल्याण अधिकारी, गट-अ, जि.प.उस्मानाबाद,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय,मुंबई-३२,
) अध्यक्ष, श्रमिक शिक्षण बहुउद्देशीय संस्था, होटी, ता.तुळजापूर,जि.उस्मानाबाद
,अवर सचिव (का-व्यय-१४), वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
अवर सचिव (का-अर्थसंकल्प / क.अ.मावक-१) सा.न्या.विभाग,
निवड नस्ती,का-सुधार-२